

מטעמי תורת חיים

פרשת נצבים – האור שגז הקב"ה לצדיקים

בתחילת הבריאה הקב"ה יצר אור עליון שהיה מאיר מסוף העולם ועד סופו (וזהו פרשת בראשית דף ל ע"ב ד"ה יהי אור, וזהו בראשית דף ל ע"ב כלא, ראה וזהו פרשת אמור דף פח ע"א ד"ה פעלת). וכיון שראה את מעשיהם הרעים של הדורות ביקש לגונזו (גמ' חגיגה דף יב ע"א, 'בראשית רבה' יב, ו). ואכן גזז אותו בתוך התורה הקדושה (מחשבות חרוץ' לר' גדוק הכהן מלובלין דף מג ע"א) שעליה נאמר "לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמים? ויפקח לנו וישמענו אתה ונעשה: ולא מעבר לים הוא לאמר מי יעבר לנו אל עבר הים ויפקח לנו וישמענו אתה ונעשה: כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו" (דברים ל, יא-יד). **"כי קרוב אליך" – היא התורה שניתנה בכתב ובעל פה** (רש"י דברים ל, ו), **ואשר בה מתענגת הנפש בזיו העליון** (ירמינו בחיי ספר דברים ל, יב ד"ה ועל חכמות).

ויש להתבונן, כיצד יכול יהודי להשיג בעולם הזה מאותו 'האור הגנוז' שנוצר בראשית הבריאה ונגזז על ידי הקב"ה בתוך התורה הקדושה?

'האור הגנוז' נברא שימש ונגזז בראשית בריאת העולם

קודם שנברא העולם (ספר הבהיר' לר' נחוניא בן הקנה סימן נט) **ברא הקב"ה 'אור עליון' שעליו נאמר 'ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור'** (בראשית א, ו). **אור זה האיר מסוף העולם ועד סופו** (וזהו פרשת בראשית דף לא ע"ב ד"ה יהי אור, וזהו בראשית דף ל ע"ב כלא, ראה וזהו פרשת אמור דף פח ע"א ד"ה פעלת), **כלומר בכל המציאות מראש כל העולמות עד סוף עולם המעשה** (נפש החיים' לר' חיים מוולוז'ין שער א פרק ו), **בלי שום רוגז וזין**. והיתה נמשכת ממנו שמחה לכל העולמות שנאמר "ויקרא אלקים את האור כי טוב" (בראשית א, ד) (וזהו פרשת בראשית דף מו ע"א ד"ה אמר רבי שמעון). **שום בריה לא היתה יכולה לשלוט באור הגדול הזה** (השמיטות הוזהר' וזהו פרשת בראשית דף רסח ע"א סימן טל ד"ה ישב רבי, 'השמיטות הוזהר' וזהו בראשית סימן לו ד"ה יאמר, 'ספר הבהיר' סימן נט) **לבד מה' יתברך**. והיה האור מרחיב את חלל העולם (יכתם פז' למחבר הפיוט יבר יוחאי על וזהו פרשת בראשית דף טז ע"ב ד"ה דעי יסוד) **וממלא אותו** (בית חינוך יהודה' לר' יעקב צבי יאליש פרק ה דף ו ע"א טור ב בשם הבעש"ט).

והנה כאשר האור הזה הראשון ירד למטה הוא לא התעבה כלל (ישער רוח הקודש' להארי"י ז"ל יחוד חיי ד"ה ומה ענין ד') ולא היה באור הזה שום 'מסך' ושום התלבשות והשתנות (וזהו ח"י לר' יצחק יהודה ספרין מקומורנא על וזהו פרשת בראשית דף לא ע"ב ד"ה ויאמר ודא איהו). **לכן כאשר נברא אדם הראשון ביום השישי והראה לו הקב"ה מאותו האור, עמד והביט בו מסוף העולם ועד סופו** (וזהו פרשת בראשית דף לא ע"ב ד"ה ויאמר אלקים, גמ' חגיגה דף יב ע"א, 'בראשית רבה' יב אות ו), **והשיג את חידוש העולם של תחילת הבריאה עד חידוש העולם שלעתיד לבוא** (מקומוס' לר' נתן מנחם חלק יורה דעה ב' כבוד רבו ותלמיד חכם ג, יד), **והבין את סוד כל הדברים שנבראו בעולם הזה** (עניני העדה' למחבר 'שבת מוסר' ספר איוב ד"ה עוד נראה לפרש בהקדים), **והיתה השגתו מקיפה את ידיעות כל העולם התחתון והעליון** (עפ"י 'איש הנחלים' על 'בראשית רבה' יא, ב). **וזה הטעם שאדם הראשון נקרא 'נרו של עולם'** (ראה 'מדרש תנחומא' פרשת מצורע אות ט), **לפי שאותו הנר שהיה מאיר לו היה האור של כל העולם בכללותו, ומה שראו כל העולם ראה הוא בעצמו, שהיה רואה מסוף העולם ועד סופו** (וקרבן שבת' לר' בצלאל הדרשן פרק יא סימן ד ד"ה ובאמת).

יש אומרים כי האור הראשון שימש רק ביום הראשון לבריאה (וזהו פרשת תרומה דף קמח ע"ב ד"ה כתיב), **ויש אומרים שהאור הזה שימש במשך שלושה ימים ראשונים של הבריאה, עד ליום הרביעי שבו נתלו המאורות שנאמר 'ויעש אלקים את שני המאורות הגדלים'** (בראשית א, טו). **כאשר "שני המאורות" שנעשו, קיבלו את אורם מניצוץ אותו 'האור העליון' הראשון** (ומגלה צפונות' למחבר 'שבת מוסר' חלק א' פרשת בראשית ד"ה ומצאתי להרב, יכתם פז' לר' שמעון לבאי על וזהו פרשת בראשית דף טז ע"ב ד"ה ויאמר אלקים, 'מדרש תלפיות' לר' אליהו הכהן מחבר 'שבת מוסר' ענף בריאה ד"ה יהי אור ויהיה). **לכן ביום הראשון האור נקרא בשם 'אור' כמו שנאמר 'ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור'** (בראשית א, ו), **כי הוא היה עצם האור**. ואילו ביום הרביעי הוא נקרא בשם "מאור" שנאמר "ויהי למאורות בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם" (בראשית א, טו), **כלומר בתוספת האות מ' – להורות שקיבלו את אורם מאור אחר גדול מהם, שהוא 'האור הראשון'** (ככלי יקר' על התורה לר' אפרים שלמה לונטשיץ בראשית א, ו).

וכאשר אדם הראשון חטא ביום השישי לבריאה, הוא משך על ידי החטא זוהמא שממנה התפשטו הרשעים בעולם, שהרי נשמות כולם היו תלויות בנשמתו (וקרבן שבת' לר' בצלאל הדרשן מקוברין פרק יא סימן ד ד"ה ובאמת). **וראה אז הקב"ה את מעשיהם המקולקלים העתידיים של דור אנוש, דור המבול ודור הפלגה – וביקש לגנוז את האורה** (גמ' חגיגה דף יב ע"א, 'בראשית רבה' יב, ו). **מפני הרשעים, שלא ייהנו** (וזהו בראשית דף מו ע"א ד"ה וירא) **ויתעדנו בה** (עפ"י 'עמודי שבעה' לר' בצלאל הדרשן עמוד רביעי סימן כח א ד"ה ומה זה דעת), **ולא ישתמשו** (וזהו פרשת בראשית דף לא ע"ב ד"ה ויאמר אלקים) **באור המיוחד הזה, ויפעלו בו לרשעותם** (מאור עינים' לר' מנחם נחום מצ'רוביל פרשת שמות ד"ה אך דנדוע מה) **על ידי שיראו מסוף העולם ועד סופו ויחמדו ויחטפו ויזנו עוד אחרי הבריות שהם רואים** (עניני העדה' לר' אליהו הכהן מחבר ספר 'שבת מוסר' על ספר איוב סוף ד"ה מסכת חגיגה פ"ב), **וזה שנאמר 'ויקנעו מִרְשָׁעֵים אוֹרָם'** (איוב לח, טו) (וזהו פרשת אמור דף פח ע"א ד"ה פעלת לחוסים).

אמנם מפני כבוד השבת לא נגנזה האורה מיד, אלא עדיין שימשה בשבת הראשונה של ימי בראשית (בראשית רבה' יב, ו, 'בראשית רבה' יא, ב). **לכן בכל ששת ימי הבריאה נאמר "וַיְהִי עֶרְבַּי" (בראשית א, ח), ורק ביום שבת לא נאמר כך, משום שבשבת בראשית לא היה חושך בליל שבת מחמת האורה**. ורמז לכך בפסוק "וַיִּקְלַח בִּגְדֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר בְּמִשְׁכַּתם" (שמות י, כג) – שאותיות 'שבת' והתיבה "אור" רומזות לאור הקדמון שהאיר ביום שבת בראשית, כך שלא היה אז חושך כלל. ורק כאשר הגיע מוצאי שבת בראשית, הוציא אדם הראשון 'אש' כי החושך היה כבר משמש. וכנגד זה מברכים במוצאי שבת ברכת 'בורא מאורי האש' בהבדלה (ותפארת שלמה' לר' שלמה מראדומסק לראש חשנה ד"ה ותקם בעד לילה). **ואז נגנזה אותה האורה ששימשה בראשית הבריאה** (מתנות כהונה' לר' יששכר בער הכהן כ"ץ על 'בראשית רבה' יא, ב), **עד לעתיד לבוא** (גמ' חגיגה דף יב ע"א, 'בראשית רבה' יב, ו).

על בריאת האור לא נאמר בתורה וַיְהִי כן, וזה בשונה ממה שנאמר על שאר חלקי הבריאה, כמו בפסוק "וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הָרָקִיעַ וַיְבַדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֶשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֶשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי כֵן" (בראשית א, ו) וכן בפסוק "וַיִּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וְרֶמֶשׂ וְחַיֵּית אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי כֵן" (בראשית א, כז), ובפסוק "וַיִּקְלַח חַיַּת הָאָרֶץ וַיִּלָּקַח עִוֵּף הַשָּׁמַיִם וְכָל רוֹמֵשׁ עַל הָאָרֶץ אֶשֶׁר בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת כָּל יֶרֶק עֹשֶׂב לְאֵכָלָהּ וַיְהִי כֵן" (בראשית א, ט). **והטעם בזה, לפי שלא עמד האור ההוא כל הימים בתכונה שבה נברא כשאר מעשי בראשית** (ירמינו בחיי בראשית א פסוק ג, 'ספר הבהיר' לר' נחוניא בן הקנה אות קא), **אלא נגנז. ומכל מקום האור הזה לא התבטל והוא קיים לעולם ולעולמי עולמים** (יתג דבי אליהו זוטא אות ב ד"ה ומהו באורך).

בס"ד הכרך השני של ספר 'מטעמי תורת חיים' נמצא בשלב הכנת מפתח הערכים, ניתן עדיין לתרום ובכך לסייע בעלויות ההוצאה לאור:

בנק הדואר מספר 09 | סניף 001 | מספר חשבון 30608503 | שם החשבון חיים לנגר

משה רבינו עליו השלום זכה לקבל מהאור הגנוז בחייו

התינוק במעי אמו זוכה להשיג מהאור הגנוז של שבעת ימי בראשית, ולזה רמזו רבותינו כשאמרו כי 'נר' דלוק על ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו (ראה גמ' נידה דף ל ע"ב) (ליקוטי הלכות' לר' נתן מנמירוב אורח חיים א' תפלין ה, א). **אמנם משה רבינו שנולד כעבור ששה חודשי עיבור** (ראה 'תרגום יונתן' המיוחס ליונתן בן עוזיאל שמות ב, א) **זכה שגם בשלושת החודשים הראשונים שאחרי לידתו נתן לו הקב"ה להשתמש ב'אור הגנוז'** (נוהר פרשת בראשית דף לא ע"ב ד"ה ובשעתא דחמא קודשא) **מחמת נשמתו הגבוהה מאוד** (מאור עינים' לר' מנחם נחום מציריביל פרשת שמות ד"ה ונדע כי יש בחי'). **לכן כאשר הוא נולד נאמר בו 'ויתברך האֱלֹהִים וַיִּתֵּן בּוֹ וַיִּבְרָא אֹתוֹ בִּי טוֹב הוּא'** (שמות ב, א), **כנגד האור הגנוז** (מאור עינים' פרשת שמות ד"ה ונדע כי יש בחי', ויושכם אברהם' לר' אברהם פאלאגני על התהלים מזמור קיט ד"ה חצות לילה אקום) **שעליו נאמר בששת ימי בראשית "וַיִּבְרָא אֱלֹקִים אֶת הָאֹרֶץ בִּי טוֹב"** (בראשית א, ד) **(ויושכם אברהם' על התהלים מזמור קיט ד"ה חצות לילה אקום). וכשזכה לו משה בהיוולדו** (מאור עינים' פרשת שמות ד"ה ונדע כי יש בחי') **התמלא כל הבית אורה** (מעשה רוקח' על התורה לר' אלעזר רוקח בחלק 'קונטרס מעשה המשכן' דף מז ע"ב טור ב). **אחר כך כשהובא בהיותו תינוק לפני פרעה, לקח ממנו הקב"ה את האור ההוא** (נוהר פרשת בראשית דף לא ע"ב ד"ה ובתר תלת).

האור הגנוז התגלה למשה שוב בשעה שראה את הסנה (מדרש תלפיות' לר' אליהו הכהן מחבר 'שבת מוסר' ענף אור ד"ה 'רעיא מהימנא' עפ"י זוהר פרשת כי תצא דף רפ ע"ב). **וכשעמד בהר סיני לקבל את התורה, חזר אליו האור ממש שנאמר 'וַיְהִי בְּרִדְתַּת מֹשֶׁה מִהָרַ סינִי וַיִּשְׁגֵּי לַחַת הַעֲדַת בְּיַד מֹשֶׁה בְּרִדְתּוֹ מִן הָהָר וּמִשָּׁה לֹא יָדַע כִּי קָרָן עוֹר פָּנָיו בְּדִבְרוֹ אֲתוֹ'** (שמות לד, כט). **לכן בני ישראל לא יכלו להתקרב אליו שנאמר 'וַיִּרְא אֶהָרֹן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מֹשֶׁה וְהָנָה קָרָן עוֹר פָּנָיו וַיִּירָאוּ מִגִּשְׁתִּי אֲלֵיוֹ'** (שמות לד, ט), **כי משה היה מתעטף באור ההוא כמו בטלית שנאמר 'עֲטֹף אוֹר בְּשָׁלְמָה'** (תהלים קד, ב). **וכשביקשו בני ישראל לגשת אליו, היה צריך משה רבינו לשים מסוה על פניו מפני האור** (נוהר פרשת בראשית דף לא ע"ב ד"ה ובתר תלת). **ואילו כשדיבר עם ה' היה משה מסיר את המסוה מעליו שנאמר 'וַיִּבָּא מֹשֶׁה לִּפְנֵי יְהוָה' לְדַבֵּר אֲתוֹ יָסִיר אֶת הַמָּסָה עַד צֵאתוֹ וַיְצַא וַיְדַבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת אֲשֶׁר יָצָאָה: וַיִּרְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵי מֹשֶׁה כִּי קָרָן עוֹר פָּנָיו מֹשֶׁה וְהָשִׁיב מֹשֶׁה אֶת הַמָּסָה עַל פָּנָיו עַד בֹּאוֹ לְדַבֵּר אֲתוֹ'** (שמות לד, לד-לה).

על ידי האור הזה היה יכול משה רבינו להביט לפני מותו בכל ארץ ישראל, כפי שצוה אותו ה' 'עֲלֶה רֹאשׁ הַפָּסָגָה וְשֹׂא עֵינֶיךָ קְמָה וְצַפְנָה וְתִימְנָה וּמִזְרְחָה וְרָאָה בְּעֵינֶיךָ כִּי לֹא תַעֲבֹר אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה' (דברים ג, כז), **"וַיִּרְאָה בְּעֵינֶיךָ" – על ידי אור שצפה בו אדם הראשון, "קְמָה וְצַפְנָה וְתִימְנָה וּמִזְרְחָה" – הן ארבע רוחות העולם, כנגד מה שהיה צופה בו אדם הראשון מסוף העולם ועד סופו** (מגלה עמוקות - רב אונג'ס' סוף אופן ריב). **וזה מה שנאמר על משה רבינו 'וַיַּעַל מֹשֶׁה מֵעֶרְבֶת מוֹאָב אֶל הָר נֶבֹּו רֹאשׁ הַפָּסָגָה אֲשֶׁר עַל פְּנֵי יְרֵחוֹ וַיִּרְאָהוּ יְהוָה אֶת כָּל הָאָרֶץ אֶת הַגִּלְעָד עַד דָּן: וְאֵת כָּל נִפְתָּלִי וְאֵת אֶרֶץ אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְאֵת כָּל אֶרֶץ יְהוּדָה עַד הַיָּם הָאֲמָרֹן: וְאֵת הַנֶּגֶב וְאֵת הַכִּפָּר בִּקְעַת יְרֵחוֹ עִיר הַתְּמָרִים עַד צֹעֵר: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֲלֵיוֹ זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁפַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְצִחָק וּלְיִצְחָק לְאֵמֹר לְיִצְחָק אֲתִתְּנָהּ הָרְאִיתִיךָ בְּעֵינֶיךָ וְשָׁמָּה לֹא תַעֲבֹר'** (דברים לד, א-ד) (עפ"י זוהר פרשת בראשית דף לב ע"א ד"ה ויאמר אלקים).

ראיה זו של ארץ ישראל לא היה יכול משה רבינו להשיג בעין הראות הגשמית, אלא רק על ידי 'האור הגנוז' שבו יכולים לראות מסוף העולם ועד סופו (תורת נתן וליקוטים ממנהר"י דף ו ע"א). **ומשה רבינו השתמש באור הזה כל ימי חייו** (נוהר פרשת בראשית דף לא ע"ב ד"ה ובתר תלת), **כפי שנרמז בפסוק האחרון בתורה 'וּלְכָל הַיָּד הַחֲזָקָה וּלְכָל הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינָי כָּל יִשְׂרָאֵל'** (דברים יב, יז) **(רבינו אפרים על התורה' מגדולי ראשונים אשכנזי פרשת וזאת הברכה על הפסוק 'ולכל המורא הגדול', כשהתיבות "המורא הגדול" הכוונה לקירון הפנים שהיה למשה מהאור הגנוז והטוב של העולם הבא שנאמר 'וַיִּבְרָא אֶהָרֹן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מֹשֶׁה וְהָנָה קָרָן עוֹר פָּנָיו וַיִּירָאוּ מִגִּשְׁתִּי אֲלֵיוֹ'** (שמות לד, ט) **(זרע שמשון' לר' שמשון נחמני פרשת זאת הברכה דף קמא ע"ב טור ב ד"ה ועוד זכר כי ישראל). וגם התיבות "המורא הגדול" הן צירוף האותיות של 'המאור הגדול', ללמד כי "מֹשֶׁה" רבינו זכה בחייו לאור הגדול** (רבינו אפרים על התורה' פרשת וזאת הברכה על הפסוק 'ולכל המורא הגדול') **שהוא 'האור הגנוז'.**

הקב"ה הראה את 'האור הגנוז' הזה גם לדוד המלך (נוהר בראשית דף לא ע"ב ד"ה ויאמר) **(והוא טעם בו 'מעין עולם הבא' (זוהר חי' על זוהר פרשת בראשית דף לא ע"ב ד"ה ויאמר ודא איהו). לכן דוד היה משבח ואומר 'מָה רַב טוֹבָךָ אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירֵאִיךָ'** (תהלים לא, כ) **(נוהר פרשת בראשית דף לא ע"ב ד"ה ויאמר). "מָה רַב טוֹבָךָ" – הוא האור הראשון שגנו הקב"ה, "לִירֵאִיךָ" – לאותם הצדיקים יראי החטא** (נוהר פרשת בראשית דף מז ע"א ד"ה אמר, זוהר פרשת בראשית דף מז ע"א ד"ה ותא). **וביקש דוד המלך שמהאור הזה ה' יאיר לנו שנאמר 'אֵל יְהוָה יְהוָה וַיִּצָּר לָנוּ'** (תהלים קיח, כז) **וכן אמר "יהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל"** (תהלים כז, א) **(רבינו בחיי' בראשית א פסוק ד"ה ויש כל דעת). והוסיף עוד דוד המלך וביקש מה' יתברך "כי עֲמָךְ מְקוֹר חַיִּים בְּאֵרֶךְ נְרָאָה אֹר'** (תהלים לו, ט), **"בְּאֵרֶךְ" – כלומר באותו האור שבראת ביום הראשון לבריאה "נְרָאָה אֹר"** (עפ"י 'תנא דבי אליהו' וזוטא פרק כא אות ב ד"ה ומהו באורך). **ועל האור הזה הפיל תחינה שיתן אותו ה' בעיניו כשאמר "גַּל עֵינִי וְאֶבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ"** (תהלים קיט, יח), **כדי שיבינו נפלאות מהתורה, כי האור הזה נותן יותר השכלה** (תהילות חי' לר' אליהו הכהן מחבר 'שבת מוסר' על מזמור תהלים קיט אות הגימל דף סח ע"ב ד"ה גל עיני).

האור הראשון בבריאה נגנז בתוך התורה הקדושה

האור הראשון נגנז בתוך התורה הקדושה (מחשבות חרוץ' לר' צדוק הכהן מלובלין דף מג ע"א), **על מנת שיוכלו ישראל עדיין ליהנות מהאור** (זוהר חי' לר' יצחק יהודה ספרין מקומראת על זוהר פרשת בראשית דף לא ע"ב ד"ה ויאמר ודא איהו). **לכן התורה נקראת בשם 'טוב'** (בני יששכר' לר' צבי אלימלך מדינוב מאמרי השבתות מאמר ואת ד"ה ילדי' בהערה) **שנאמר "כִּי לִקְחַ טוֹב נִתְּתִי לָכֶם"** (משלי ד, ב) **(גמ' ברכות דף ה ע"א, 'מדרש תנחומא' פרשת ויחי אות יא), כשם שהאור הגנוז נקרא 'טוב'** שנאמר **"וַיִּבְרָא אֱלֹקִים אֶת הָאֹרֶץ בִּי טוֹב"** (בראשית א, ד) **(בני יששכר' מאמרי השבתות מאמר אות ד"ה ילדי' בהערה). ומשום שהתורה היא גדולה מאוד יותר מכמה אלפי פעמים מן העולם – על כן היא יכולה להכיל את האור הזה (בית חינוך יהודה' לר' יעקב צבי יוסף פרק ה דף ו ע"א טור ב בשם הבשע"ט זי"ט). והתיבות "אֶת הָאֹר" שבפסוק עולות בגמטריא 'בתורה', לרמזו שהאורה נגנזה בתוכה (עפ"י ספר 'בעל הטורים' על התורה בראשית א, ד). וכן י"ג פעמים התיבות "בִּי טוֹב" עולה בגמטריא 'תורה' (אחר עדות' לר' שרגא יאיר מביאליבדויק פרשת מקץ דף יז ע"ב ד"ה בטעם). ומכיוון שבאור הראשון הנמצא בתורה אפשר לראות מסוף העולם ועד סופו, לכן יכול אדם ליטול עצה מהתורה על ידי התבוננות בפסוקיה, ובכוח זה לדעת עתידות ולהחליט איך לנהוג** (ראה גמ' חולין דף צה ע"ב). **זה גם הטעם שכאשר הראשונים רצו עצה והכוונה היו שואלים ילד קטן שיגיד להם פסוק מהתורה** (אגרא דכלה' לר' צבי אלימלך מדינוב פרשת בראשית ד"ה מסרה וירא אלקים) **והדבר הזה היה משמש להם כנטילת עצה מהתורה** (ראה מעשים בגמ' חגיגה דף טו ע"א, גמ' גיטין דף ט ע"א, גמ' חולין דף צה ע"ב) **(להרחבה על ענין נטילת עצה מהתורה ראה אחד ממאמריו למפרשת פנחס – 'הכרעה על פי הטלת הגורל').**

ובכל מקום שישאל עוסקים בתורה בלילה (זוהר פרשת תרומה דף קמט ע"א ד"ה רבי יהודה) **אחר חצות** (זוהר חי' על זוהר פרשת תרומה קמט ע"א ד"ה אור גניז), **ומצעים את עצמם עליה בעולם הזה** (תנא דבי אליהו וזוטא פרק יז אות טו ד"ה אמר רבי שמעון), **יוצא חוט אחד מ'האור הגנוז' ונמשך על אלו שעוסקים אז בתורה** (זוהר פרשת תרומה דף קמט ע"א ד"ה רבי יהודה), **וחוט זה ממשך לנאות את הלומדים במשך כל היום ונקרא 'חוט של חסד'** (אור החמה' על זוהר תרומה דף קמט ע"א ד"ה 'ואודרע' מהרמ"ק). **על החוט הזה נאמר "וְיוֹמָם יִצָּנָה יְהוָה חֲסִדוֹ וַיִּבְלִיֵּלָה שִׁירוֹ עִמִּי תִפְּלָה לְאֵל חֲנִי"** (תהלים מב, ט), **כלומר שאם האדם מקיים "וַיִּבְלִיֵּלָה שִׁירוֹ עִמִּי" בעסק התורה, אזי יתקיים בו גם "וְיוֹמָם יִצָּנָה יְהוָה חֲסִדוֹ" – שימשך עליו במשך היום חוט של חסד** (גמ' חגיגה דף יב ע"ב, גמ' עבודה זרה דף ג ע"ב). **ואז זוכים לטעום ממתיקות האור** (זוהר חי' על זוהר פרשת תרומה דף קמט ע"א ד"ה אור גניז). **הטעם לזה, כי עוסקי התורה בלילה נחלשים מכוח שליטת 'החיצונים' בשינה, שהיא 'אחד משישים במיתה'** (ראה גמ' ברכות דף ט ע"ב, וראה זוהר פרשת במדבר דף קיט ע"א ד"ה כן ההוא) **והם צריכים חיזוק גדול, ולשם כך מושפע עליהם 'האור הגנוז' שמחדשם ומחזקם בראשית הווייתם** (אור החמה' על זוהר פרשת תרומה דף קמט ע"א ד"ה 'ואודרע' מהרמ"ק).

כתנור בקרבם, ולא תהיה להם תקומה (נפת צופים' לר' בצלאל חדרון על מדרש פליאה קט דף מד ע"א ד"ה והנה איתא). ודבר זה הוא כמשל השמש שה' מוציא אותה לזרוע על הארץ לאט עד שמורגל בה האדם, ואחר כך יוצאת בתוקפה בצהרים ועל ידי כך יכול האדם לסבול את אורה הגדול. אך אם השמש תאיר במהירות הרי שהיא תזיק מאוד לאדם, ועל כך אומרים בברכות קריאת שמע "המאיר לארץ ולדברים עליה ברחמים". והנמשל לכך הוא 'האור הגנוז' שיהיה לעתיד לבוא, שהצדיקים שכבר מורגלים בו לא יינזקו, ואילו הרשעים שלא מורגלים יינזקו (עמודי שבעה' עמוד רביעי סימן כח, א).

הקב"ה השאיר מעט מן 'האור הגנוז' בכל יום שבת קודש

כאשר הקב"ה גנז את האור הראשון, הוא השאיר מעט מהאור ביום השביעי, הוא יום שבת קודש (השמיטה הוזהר) וזה פרשת בראשית דף רסה ע"א סימן טל ד"ה ישב רבי, ספר בהרי"ם סימן נט) שכנגד האלף השביעי של הבריאה (זכר דוד' לר' דוד זכות ממדינת מאמר ג פרק ג דף מד ע"א ד"ה עוד בה שלישית). וזכותה לכך השבת כי רבים עוסקים בה בתורה או שומעים דרשות מחכמים, שהרי "לא ניתנו שבתות וימים טובים אלא לעסוק בהן בדברי תורה" (ראה גמ' ירושלמי שבת פרק טו הלכה ו), ועל כך יש ביום שבת מהאור הגנוז יותר ממה שיש בשאר ימות החול (מגלה צפונות' לר' אליהו הכהן חלק א' פרשת בראשית דף ח ע"ב ד"ה ולי נראה). ושומרי השבת יכולים גם היום ליהנות מן האור, ומתגלים להם נסתרות (בני יששכר' מאמרי השבתות מאמר ג אות ג ד"ה שם ברכו). מטעם זה שבת נקראת 'מעין עולם הבא' (ראשית חכמה' לר' אליהו די ודאש שער האהבה פרק ו ד"ה במעלות הצדיקים), והיא "אחד מששים לעולם הבא" (גמ' ברכות דף ט ע"ב), כי באלף השביעי שהוא העולם הבא, ה' יאיר את האור הגנוז שהבדיל וגנז בראשית הבריאה, כאשר הוא יסלק את רוח הטומאה מן הארץ ולא יהיו יותר רשעים בעולם אלא רק צדיקים (ידברי שלמה' על התורה לר' שלמה שלם דרוש שני סדר בראשית דף ד ע"ב טור א).

כאשר חוה החטיאה את אדם הראשון היא 'כיבתה נרו של עולם' (מדרש תנחומא' פרשת מצורע אות ט), כי בעקבות החטא עמדו רשעים בעולם שבגינם היה צריך ה' לכבות את 'הנר' של אדם הראשון, שהוא 'האור הגנוז'. ולכן כנגדה הצטווה כל אשה להדליק נרות דיוקא בערב שבת, לפי שאז נבה 'הנר של העולם'. וכיון שהשבת רומזת לאלף השביעי של הבריאה שבו היה 'העולם הבא' ובו יאיר הקב"ה את האור האמיתי, לכן האשה צריכה להדליק נרות לפני כניסת השבת כך שהם יאירו אחר כך בתוך השבת עצמה (קרבן שבת' פרק יא סימן ד' ד"ה ובאמת). וכיון ששבת היא כנגד הארת 'אור הגנוז', לכן מסוגל לתורה, שזוכים על ידו לבנים תלמידי חכמים (ראה גמ' שבת דף כג ע"ב) (בני יששכר' מאמרי השבתות מאמר ג נר שבת אות ו' בהערות). וראוי לאשה להתפלל אז על בניה שיהיו מאירים בתורה וחכמה, כשם שהנרות שמדליקה מרמזים על כך שתחזור השגת החכמה בעולם הבא (קרבן שבת' פרק יא סימן ה', ידברי שלמה' דרוש שני ספר בראשית דף ה ע"א ד"ה ימצאתי בשם קרבן שבת), שהרי נרותיה רומזים 'אור הגנוז' באלף השביעי (ידברי שלמה' לר' שלמה שלם דרוש שני ספר בראשית דף ד ע"ב ד"ה ובה נבא לדברי ד"ה ואפשר שזה יהיה). מטעם זה אמרו רבותינו כי מדליקים נר שבת משום 'כבוד השבת', כשכוונתם לרמוז כי על ידי הנר ייזכר כבודו של השבת, שהרי מאיר בו חלק מהאור שגנו הקב"ה לצדיקים (זכר דוד' לר' דוד זכות ממדינת מאמר ג פרק ג דף מד ע"א ד"ה עוד בה שלישית).

אי אפשר להקדים את הדלקת נרות השבת יותר (ידברי שלמה' לר' שלמה שלם דרוש שני ספר בראשית דף ד ע"ב ד"ה ובה נבא לדברי ד"ה ואפשר שזה יהיה) (שו"ע חלק אורח חיים סימן רסא, ב בהגות), כי לעתיד לבוא הקב"ה יאיר את האור הגנוז רק אחרי שיעביר גילולים מן הארץ וכבר לא יהיו רשעים בעולם, שהרי גנז אותו כדי שהם לא ייהנו ממנו, ודבר זה יהיה רק בסוף האלף השישי שהוא כנגד זמן 'תוספת שבת'. וזהו מה שנאמר "קומי אורי כי בא אורך וקבדו יהי"ה עלך זר: כי הנה החשך יכסה ארץ ויכרך לאמים ועלך יזרח יהי"ה ויכבדו עלך זר: ראה" (ישעיה ט, יג-ה), "קומי אורי כי בא אורך" – כלומר שזה האור שגנו בבריאה בשבת ימי בראשית שהאדם היה צופה ומביט בו מסוף העולם ועד סופו וגנזו. ועתה הוא מאיר "וקבדו יהי"ה עלך זר: שזה האור שגנו כי עושי הרשעה יהיו רק בהתחלה, שנאמר "כי הנה החשך יכסה ארץ ויכרך לאמים", אבל לא אחר כך שמוך לאלף השביעי שאז יתקיים "ועלך יזרח יהי"ה ויכבדו עלך זר: ראה" (ידברי שלמה' דרוש שני ספר בראשית דף ד ע"ב ד"ה ובה נבא לדברי ד"ה ואפשר שזה) (ראה בני יששכר' מאמרי חדשי סל טבת מאמר ב אות טו ד"ה יעד אמר הרב' שגם בנרות החכמה מוגלה האור הגנוז. להרחבה בזה ראה אחד ממאמריו בתוכנית – 'האור הגנוז בנרות החכמה').

נר שבת הוא כנגד האור הראשון שהיה מאיר בשבת בראשית (בני יששכר' מאמרי השבתות מאמר ו אות ה ד"ה ואידי דאיתא) בזכות הנר יזכו ישראל לאותו האור (בני יששכר' מאמרי השבתות מאמר ו אות א ד"ה בשלטי הגבורים). ויש מקובלים שכתבו כך על הזהיר להרבות נרות לכבוד שבת, שזוכה לעתיד לבוא להארת 'אור הגנוז' שבו צפה אדם הראשון מסוף העולם עד סוף העולם, כפי שאמר הנביא "אם תשיב משפתי רגלך עשות חפצך ביום קדש יקראת לשפתי ענג לקדוש יהי"ה מְכַבֵּד וּכְבֹדָתוֹ מַעֲשֵׂוֹת דִּרְכֶיךָ מִמְצֹא חֶפְצֶךָ וְדָבָר דָּבָר: אֲזִי תִתְעַנֵּג עַל יְהוָה" (ישעיה נח, יג-ה), "לקדוש יהי"ה מְכַבֵּד וּכְבֹדָתוֹ" – שאם תכבדהו בנרות, כפי שנאמר "בָּאֲרָמִים כְּבֹדוֹ יְהוָה" (ישעיה כד, ט), אזי "תִתְעַנֵּג עַל יְהוָה" – לעתיד לבוא מהאור הגנוז אשר עמו (ידבר בעתו לר' ששון בן מרדכי שינדור בחלק יום שבת קודש' הדלקת נרות ד"ה עוד כתבו המקובלים. וראה מגן אברהם' על שו"ע סימן רסג סעיף ב על חמנה להרבות נרות, ספר 'קרות צדיק' לר' אליהו מני פרק ג אות מט ד"ה יוהר. וראה בני יששכר' לר' צבי אלימלך מדינב ששען ממדקדים להדליק בשבת ליו נרות, כי נר שבת הוא הארה מתאור הגנוז ששימש ליו שעות, י"ב שעות של ערב שבת וכן כ"ד שעות של ליל ויום שבת ע"י"ש), שיתגלה לישראל בשלימותו (בני יששכר' מאמרי חדש סל טבת מאמר ב אות ח ד"ה על כן קראו לימים), ישיירות מידו של הקב"ה וללא אמצעי אחר (בית חינוך יהודי' לר' יעקב צבי יולס פרק ה דף ו ע"א טור א).

האור שגנז באלף הראשון של הבריאה ועתיד לחזור באלף השביעי, נרמז בפסוק "אֲזִי וְיִשְׂרָאֵל שָׁחֹק פִּינוּ וְלִשְׁנֵינוּ רָחֵם" (תהלים קכו, ב) כי אותיות התיבה "אֲזִי" בפסוק רומזות לאלף הראשון ולאלף השביעי (עיר דוד' לר' דוד לידא בית המלך חדר ז דף כ ע"ב ד"ה ועתה). ומפני עוצם האור הטוב והמופלא של האור הגנוז, לא היה נביא הוזהר הרשאי ויכול להסתכל בו וליהנות ממנו, כי הוא נבדל וגנוז באוצרות העולם הבא ואינו מושג בעולם הזה. לכן כל הנביאים התנבאו לימות המשיח אבל לא לעולם הבא (בית מועד' לר' מנחם רבא תחילת דרוש שלם עשרה דף קא ד"ה עש שהטוב צפון), שהרי על הטוב שבו נאמר "עֵין לֹא רָאְתָה אֱלֹקִים זֹלָתָךְ עֲשֵׂה לְמַחְפָּה לָךְ" (ישעיה סד, א) (ישעיר אורה' לר' יוסף גקטיליא השער השני הספירה התשיעית ד"ה לפי ששכר העולם הבא, בית מועד' לר' מנחם רבא תחילת דרוש שלם עשרה דף קא ד"ה עש שהטוב צפון). מטעם זה גם מתן שכרה של מצות השבת לא התגלה והוא חתום וסתום, עד שאין אפילו אחד מהנביאים שהתנבא עליה מה הוא (ראה גמ' שבת דף י ע"ב), כי שכרה הוא הטוב הגדול והאור הגנוז מששת ימי בראשית הנמצא בעולם הבא, אשר אין כל בריה יכולה להסתכל בו וזולתי ה' יתברך (ישעיר אורה' השער השני הספירה התשיעית ד"ה לפי ששכר העולם הבא) (להרחבה על העולם הבא ראה אחד ממאמריו לפרשת תזריע – עונג חיי העולם הבא).

<p>ניתן לקבל את העלון במייל מידי שבוע alon.torat.haim@gmail.com המעוניינים להפיק את העלון הזה באזור מגוריהם יכולים ליצור קשר במייל או במספר טלפון 052-7675933</p>				<p>העלון מופץ לעילוי נשות נתנא הכהן בן יונה הכהן אלכסנדר בן יהודה</p>	<p>לעילוי נפש רוח נוסח של חילוי נתן יוסף זייל בן יהודית תחין</p>	<p>לעילוי נפש רוח נוסח של חילוי אולנה (חולנה) בת סימני זייל יקיר בן דורית זייל</p>	<p>לעילוי נשות יהב בת מרי זייל</p>
<p>העלון מופץ ליוני נשות ערן אורן מור בן שושנה</p>	<p>העלון מופץ ליוני נשות ירמיהו שמואל בן אולנה תחין גינה אסתר בת שרה בתיה תחין</p>	<p>העלון מופץ ליוני נשות דליה בת יהודית תחין</p>	<p>העלון מופץ ליוני נשות דוד בן מנינה תחין</p>	<p>העלון מופץ ליוני נשות דוד בן מנינה תחין</p>	<p>העלון מופץ ליוני נשות דוד בן מנינה תחין</p>	<p>העלון מופץ ליוני נשות דוד בן מנינה תחין</p>	<p>העלון מופץ ליוני נשות דוד בן מנינה תחין</p>
<p>העלון מופץ ליוני נשות דוד בן מנינה תחין</p>	<p>העלון מופץ ליוני נשות דוד בן מנינה תחין</p>	<p>העלון מופץ ליוני נשות דוד בן מנינה תחין</p>	<p>העלון מופץ ליוני נשות דוד בן מנינה תחין</p>	<p>העלון מופץ ליוני נשות דוד בן מנינה תחין</p>	<p>העלון מופץ ליוני נשות דוד בן מנינה תחין</p>	<p>העלון מופץ ליוני נשות דוד בן מנינה תחין</p>	<p>העלון מופץ ליוני נשות דוד בן מנינה תחין</p>